Josep Maria Canyelles i Pastó, Gerent de L'Institut Català del Voluntariat

"Fem entre tots el país de qualitat humana i solidària que volem que sigui Catalunya"

— Durant els dies 15 i 16 de novembre s'ha celebrat el 2n Congrés Català de l'Associacionisme i el Voluntariat. Quina era la finalitat d'aquest Congrés?

Fa anys que el món associatiu va creixent i desenvolupant-se, però ara té davant seu reptes molt importants. Es tracta de promoure el desenvolupament de la realitat associativa i del voluntariat i projectar-la vers el futur. I això cal fer-ho aprofitant les seves potencialitats per donar resposta als reptes que té plantejats.

Hem de fomentar que el sector es consolidi més o que la seva incidència dins la societat sigui cada cop més gran. Aquest congrés suposa el moment més important dins d'aquest procés que des de l'Institut Català del Voluntariat s'ha endegat en el període 2001-2003 amb el lema de "El voluntariat i el món associatiu, en marxa!".

— Quins són aquests reptes a què es refereix?

Alguns serien la societat de la informació i les noves tecnologies, la globalització, la nova cultura organitzativa... Però també la gran oportunitat que les persones grans suposen per a l'associacionisme i el voluntariat. En els últims anys el paper de la gent gran a la nostra societat ha anat evolucionant. Les persones grans reclameu que es reconegui que jugueu un paper actiu i compromès en la comunitat.

Josep Maria Canyelles i Pastó.

"Hi ha moltes persones que es jubilen en un moment de la seva vida en que gaudeixen d'una plenitud de facultats i que poden seguir prenent part activa, per mitja d'entitats i associacions de voluntariat

Hi ha moltes persones que es jubilen en un moment de la seva vida en que gaudeixen d'una plenitud de facultats i que poden seguir prenent part activa, per mitja d'entitats i associacions de voluntariat, en la societat. Per això, la Generalitat de Catalunya promou la campanya "Persones Grans, GRANS PERSONES" per fomentar la participació de la gent gran en el món associatiu per fer entre tots, el país de qualitat humana i solidària que volem que sigui Catalunya.

— Expliqui'm alguna de les reflexions que s'hi van fer.

Es van tractar temes molt diversos, des de què mou la persona a esdevenir voluntària fins al nou marc que suposa el Tercer Sector per a les entitats. Posats a citar-ne un destacaria el fet que l'associacionisme i el voluntariat han estat sempre facilitadors de la convivència, des de sempre, les entitats han estat un punt de trobada, d'integració, de socialització, un espai de compartir projectes a partir de les inquietuds de cadascú.

Però en el context actual han de tornar a ser un important motor generador de cohesió social. Ara Catalunya torna a tenir la necessitat que el món associatiu actuï amb fermesa i convicció davant fenòmens que poden suposar una dificultat per garantir la cohesió social. Ens referim al canvi tecnològic, els nous valors socials de sostenibilitat, la immigració, la globalització... tots ells suposen reptes importants per a la societat i per a la humanitat i més enllà de les resposabilitats que cadascú hi ha de tenir, el sector associatiu hi pot aportar unes qualitats lligades a la vivència col·lectiva, l'actitud de servei i acompanyament a les persones.

— Quins diria que són aquells temes on les associacions i els voluntaris han avançat durant aquests set anys que separen aquest congrés del primer (1995)?

Un idea clau del primer congrés va ser la necessària vinculació del voluntariat al món associatiu, a les entitats, com una manera de reforçar-ne el seu caràcter autònom respecte dels poders públics. Aquesta idea parteix de la pròpia tradició catalana i queda recollit a la mateixa Llei de creació de l'Institut Català del Voluntariat. Així vam anar generant grans línies d'acord en aspectes fonamentals per al sector prenent com a base el model català de voluntariat i associacionisme.

Ara fem un pas més, centrantnos amb més força amb la vinculació del voluntariat a les organitzacions, i com funcionen aquestes, així com els reptes i oportunitats a què el món associatiu ha de fer front. Les entitats fan un gran esforç d'adequació en un món canviant per tal de continuar fent que el seu missatge i els valors implícits arrelin a la societat.

— A partir d'aquest Congrés es pot començar a parlar que estem davant d'un sector associatiu i de voluntariat cohesionat i amb una identitat compartida?

El Congrés ha permès veure que el sector està prou desenvolupat per anar adquirint una identitat comuna, que malauradament encara no té. A Catalunya hi ha més de 30.000 entitats que actuen en àmbits molt diversos i entre sectors no hi ha gaires oportunitats d'entrar en contacte.

> ***"Les entitats fan un gran esforç d'adequació en un món canviant per tal de continuar fent que el seu missatge i els valors implícits arrelin a la societat.***

De fet, no només hauríem de dir que existeixen determinats aspectes que les afecten a totes transversalment, sinó que la cooperació mútua i el treball en xarxa és una oportunitat per augmentar el potencial d'actuació i de poder satisfer millor les pròpies expectatives.

— I després del Congrés què es farà amb totes les aportacions i conclusions aprovades?

Precisament s'ha previst un ambiciós post.congrés ja que la darrera etapa d'aquest procés 2001-2003 vindrà marcada per l'elaboració del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat, impulsada des del mateix Departament de Benestar Social, que voldrà recollir aquells aspectes més operatius de tot el que s'ha anat treballant al llarg d'aquest procés i convertir-ho en accions i compromisos, tant de la pròpia Generalitat de Catalunya com dels altres agents que s'hi vulguin sumar, universitats, empreses, etc, i per descomptat, del propi sector associatiu. D'aquesta manera el Pla esdevindrà una eina de cara a traçar les grans línies d'acció que permetin que el món associatiu català guanyi més dinamisme i tingui major capacitat d'incidència a la societat. ◆